

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 32.

Syvende Sæssion.

16de Møde.

Tirsdagen den 18de Decbr.

(Fortsat.)

Vindberg: Der er ofte talt om, at det var aldeles nødvendigt, at der blev foretaget Noget ved Almueskolevæsenet. Dette Spørgsmaal har ogsaa gjentagende Gange været behandlet her paa Rigsdagen, men hver Gang det har været for, har det stedse dreiet sig om at forbedre Skolelærernes Vilkaar, og saaledes gaaer det ogsaa med nærværende Lovforslag, at dets Hovedformaal er at sørge for, at Skolelærernes Indtægter blive forbedrede. Nu skal jeg vistnok ikke nægte, at disse Mænd have Trang til at faae deres Stilling forbedret, og jeg skal heller ikke sætte mig imod, at der for Dieblicket gjøres Noget derfor; men det forekommer mig dog, at det er en feil Retning, hvori man er flaaet ind, naar man virkelig vil gjøre Noget for, at denne Sag skal kunne lykkelig gennemføres. Der kræves i dette Lovforslag betydelige Dposresser, baade fra Statens og Kommunernes Side, for at Skolelærernes Stilling saaledes skal blive forbedret, men jeg mener dog, at man først skulde sørge for, at der baade kunde være Lyst hos Rigsdagen til at bevilge saa betydelige Summer, og en Lyst hos Kommunerne til at yde saadanne forøgede Bidrag til Skolerne, og at der altsaa først og fremmest maatte sørges for, at Skolevæsenet paa Landet blev af en saadan Bestaaffenhed, at det virkelig var værd at bringe noget Offer derfor. Jeg kan nu virkelig ikke skjønne, at det for Dieblicket er i en saadan Tilstand, at det er værd at

gjøre det Mindste for det, men dersom vi fra den høitagtede Ministers Side kunde vente, at der vil fremkomme alvorlige Bestræbelser for og Forslag til, at Skolevæsenet bliver saaledes, at det kan formodes at ville blive til en Udvikling for Børnene, saaledes at Forældrene kunde glæde sig ved at sende deres Børn i Skolen, da vilde Stillingen blive heel anderledes. Vi vide jo Alle meget vel, at der endnu bestaaer en saadan Lovgivning, at Forældrene ved Multer tvinges til at sende deres Børn i Skole, og saalænge dette skeer, er det et klart og bekemt Vidnesbyrd for, at der ingen Lyst er til denne Gjerning, men denne Lyst vil aabenbart komme, naar Børnene efter at være vendte tilbage til Hjemmet, kunde have Noget at fortælle om, hvad Læreren havde lært dem, og saa kunde Forældrene tillige have Fornøielse af at see deres Børn udvikle sig i aandelig Retning, men det er ganske vist, at saaledes, som Underviisningen er i Landsbyskolerne, kunne Børnene ikke bringe et saadant Udbytte med sig hjem fra Skolen, men først naar dette skeer, kan der blive en Tilbøielighed hos Forældrene til at yde mere til Skolen, end hvad der allerede i dette Dieblik ydes. Imidlertid er det dog ogsaa ganske vist, at der ikke vilde være stor Banskælighed, idetmindste ved at flaffe nogen Tid i Skolen til, at Underviisningen kunde blive mere hensigtsmæssig, end den nu er, thi vi vide jo Alle, at der anvendes en saa stor Tid paa Indcatechiseringen af Ballees Lærebog, at den ikke alene hindrer anden Underviisning, men endog saa gjør Børnene sløve, og bringer dem til mere og mere at tabe det naturlige Liv, som de ere komne med i Skolen. Dersom de derimod fik en saadan Undervis-